

CONCURSUL PLURIDISCIPLINAR PROSOFT@NT
martie 2025

BAREM DE NOTARE
Clasa a X-a
proba de matematică

1. Arătați că există $z_1, z_2, z_3 \in \mathbb{C}^*$ astfel încât $\frac{z_1}{z_2} + \frac{z_2}{z_3} + \frac{z_3}{z_1} = 3i$.

Soluție:

Înmulțind relația dată cu z_3 obținem ecuația de gradul doi în z_3 :15p

$$\frac{1}{z_1} \cdot z_3^2 + \left(\frac{z_1}{z_2} - 3i \right) \cdot z_3 + z_2 = 0 \text{ pentru } z_1 \text{ și } z_2 \text{ fixate}$$

care are soluții în \mathbb{C}^* 10p

2. a)(10 p) Să se arate că $(a+b) \lg \left(\frac{a+b}{2} \right) \geq b \lg a + a \lg b$, pentru orice $a, b \in (1, \infty)$.

b)(15 p) Fie $a, b \in (0, 1)$, cu $a^2 + b^2 = 1$. Să se arate că $a \lg a + b \lg b + (a+b) \lg(a+b) \leq 0$.

Soluție: a) Din inegalitatea mediilor rezultă $(a+b) \lg \left(\frac{a+b}{2} \right) \geq (a+b) \lg(\sqrt{ab}) = \frac{a+b}{2} (\lg a + \lg b)$

.....5p

Este suficient să demonstrăm că $\frac{a+b}{2} (\lg a + \lg b) \geq b \lg a + a \lg b$, inegalitate echivalentă cu $(a-b)(\lg a - \lg b) \geq 0$, adevărat.....5p

b) Inegalitatea se rescrie:

$$\frac{a}{a+b} \lg a + \frac{b}{a+b} \lg b \leq -\lg(a+b) \Leftrightarrow \frac{a}{a+b} \lg a + \frac{b}{a+b} \lg b \leq \lg \left(\frac{a^2 + b^2}{a+b} \right) \quad (1) \dots\dots\dots 5p$$

Considerăm funcția $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \lg x$, care este funcție concavă. Atunci, pentru orice $x, y \in (0, \infty)$ și $\alpha, \beta \in [0, 1]$, cu $\alpha + \beta = 1$, rezultă $f(\alpha x + \beta y) \geq \alpha f(x) + \beta f(y)$. Pentru

$x = a, y = b, \alpha = \frac{a}{a+b}, \beta = \frac{b}{a+b}$ obținem inegalitatea (1), care este echivalentă cu inegalitatea din cerință.....10p

3. Să se arate că pentru orice număr natural $n \geq 2$ ecuația $z^{n-1}(z^n + 1) = (z+1)^n$ are toate rădăcinile de același modul.

CONCURSUL PLURIDISCIPLINAR PROSOFT@NT

martie 2025

Soluție: Observăm că $z = 1$ este soluție și pentru n număr impar avem $z = -1$ soluție, ambele având modulul egal cu 1. 5p

Vom arăta că toate rădăcinile au modulul 1.

Notăm $|z| = r > 0$, deci $\bar{z} = \frac{r^2}{z}$ și conjugăm relația din ipoteză,

obținând: $2^{n-1}(\bar{z}^n + 1) = (\bar{z} + 1)^n \Leftrightarrow 2^{n-1}\left(\left(\frac{r^2}{z}\right)^n + 1\right) = \left(\frac{r}{z} + 1\right)^n \Leftrightarrow 2^{n-1}(r^{2n} + z^n) = (r^2 + z)^n$. Scădem relația

din ipoteză și rezultă

$$2^{n-1}(r^{2n} - 1) = (r^2 + z)^n - (1 + z)^n \Rightarrow 2^{n-1}(r^{2n} - 1) = (r^2 - 1)\left(\sum_{k=1}^n (r^2 + z)^{n-k} (1 + z)^{k-1}\right) \dots\dots\dots 10p$$

Presupunem prin reducere la absurd că $r \neq 1$ și atunci $\frac{r^{2n} - 1}{r^2 - 1} > 0$ și obținem:

$$2^{n-1} \frac{(r^{2n} - 1)}{(r^2 - 1)} = \left| \sum_{k=1}^n (r^2 + z)^{n-k} (1 + z)^{k-1} \right| \leq \sum_{k=1}^n (r^2 + r)^{n-k} \cdot (1 + r)^{k-1} = (1 + r)^{n-1} \cdot \sum_{k=1}^n r^{n-k} = (1 + r)^{n-1} \cdot \frac{r^n - 1}{r - 1}$$

de unde rezultă că $2^{n-1}(r^n + 1) \leq (r + 1)^n$, contradicție. Se poate demonstra folosind metoda inducției matematice că $2^{n-1}(r^n + 1) > (r + 1)^n, \forall n \geq 2, r \in (0, 1) \cup (1, \infty)$.

În concluzie $r = 1$ 10 p

4. Spunem că o funcție $f : \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}$ are proprietatea P dacă

$$f\left((f(x))^2 + f(y)\right) = xf(x) + f(y), \text{ pentru orice } x, y \in \mathbb{Z}.$$

a) (5p) Dați exemplu de o funcție f cu proprietatea P pentru care $0 < f(2025) < 2026$.

b) (10p) Există funcții f cu proprietatea P, pentru care $f(2025) \geq 2026$? Justificați răspunsul!

Soluție:

a) Funcția identică $f : \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}, f(x) = x$, are proprietatea P și $f(2025) = 2025 \in (0, 2026)$ 5p

b) Fie $f : \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}$ o funcție care are proprietatea P. Făcând $x = y = -1$ în egalitatea din enunț, obținem

$$f\left((f(-1))^2 + f(-1)\right) = 0, \text{ deci } 0 \in \text{Im}(f)$$

Apoi, pentru $f(x) = 0$ obținem $f(f(y)) = f(y)$, pentru orice $y \in \mathbb{Z}$, prin urmare

$$f(z) = z, \text{ pentru orice } z \in \text{Im}(f), (1) \dots\dots\dots 5p$$

Aplicăm f pe relația din ipoteză și ținând cont de (1) avem

$$f(xf(x) + f(y)) = f\left(f\left((f(x))^2 + f(y)\right)\right) = f\left((f(x))^2 + f(y)\right) = xf(x) + f(y) \dots\dots\dots 5p$$

În egalitatea $f(xf(x) + f(y)) = xf(x) + f(y)$, care are loc pentru $x, y \in \mathbb{Z}$, punem $f(x)$ în loc de x și ținând cont din nou de relația (1), obținem

$$f\left((f(x))^2 + f(y)\right) = (f(x))^2 + f(y) \dots\dots\dots 5p$$

CONCURSUL PLURIDISCIPLINAR PROSOFT@NT
martie 2025

Egalăm cu relația din ipoteză și obținem $(f(x))^2 = xf(x)$, de unde $f(x)(f(x) - x) = 0$. Deducem că $f(x) \in \{0, x\}$, pentru orice $x \in \mathbb{Z}$, de unde rezultă că $|f(x)| \leq |x|$, pentru orice $x \in \mathbb{Z}$.

Pentru $x = 2025$ obținem $|f(2025)| \leq 2025$, deci nu există funcții f cu proprietatea P, pentru care $f(2025) \geq 2026$5p